

महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ कृषी हवामानशास्त्र विभाग कृषी महाविद्यालय, पुणे ४११ ००५

विभाग प्रमुख : डॉ. ज. दा. जाधव

फोन : २५५३८००९

हवामानावर आधारीत कृषि संदेश ग्रामीण कृषि मौसम सेवा पुणे

दिनांक : १८.०९.२०१८

मागील आठवड्याचे हवामान : पुणे परिसरात मागील आठवड्यात कमाल तापमान २९.५ ते ३१.२ अंश सेल्सिअस तर किमान तापमान १७.९ ते २०.८ अंश सेल्सिअसच्या दरम्यान होते. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता ८० ते ९३ टक्के तर दुपारची सापेक्ष आर्द्रता ४७ ते ५७ टक्के होती. वाऱ्याचा सरासरी वेग ताशी १.२ ते ५.० कि.मी. होता, बाष्पीभवनाचा वेग ४.४ ते ६.२ मि.मी. प्रति दिन होता. प्रखर सूर्यप्रकाशाचे तास ४.२ ते ९.२ प्रती दिवस होते. मागील आठवड्यात ०.३ मि.मी. इतका पाऊस झाला.

हवामान अंदाज : या आठवड्यात पुणे जिल्ह्यात कमाल तापमान ३१ ते ३३ अंश सेल्सिअस, तर किमान तापमान २० ते २३ अंश सेल्सिअसच्या दरम्यान राहिल. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता ७७ टक्के तर दुपारची सापेक्ष आर्द्रता ५२ टक्के दरम्यान राहिल. वाऱ्याचा सरासरी वेग ताशी ८ ते १५ कि.मी. दरम्यान राहिल. आकाश ढगाळ राहिल. वाऱ्याची दिशा वायव्येकडून अग्न्येकडे राहिल.

हवामान अंदाजावर आधारीत कृषी सल्ला

भारतीय हवामान खात्याच्या अंदाजानुसार जिल्ह्यात दिनांक १८, २१ व २२ सप्टेंबर रोजी काही ठिकाणी तसेच दिनांक १९ व २० सप्टेंबर रोजी तुरळक ठिकाणी पावसाची शक्यता आहे तसेच दिनांक १८ सप्टेंबर रोजी जिल्ह्यात तुरळक ठिकाणी मेघगर्जना व विजांच्या कडकडाटासह पावसाची शक्यता आहे. ज्या ठिकाणी उभ्या पिकांना पाण्याचा ताण बसत आहे त्या ठिकाणी पाण्याची उपलब्धता असल्यास पिकांना हलके ओलीत करावे. रब्बी पिकांच्या पेरणीसाठी शेत तयार करावे.

पिक	पिक अवस्था	कृषी सल्ला
सोयाबीन	पिक वाढीची अवस्था	विविध प्रकारच्या किडींच्या/ अळींच्या नियंत्रणासाठी पिकामध्ये एकरी ८ ते १० पक्षी थांबे उभारावेत. सोयाबीनवरील पिवळा मोड्याक रोगाच्या नियंत्रणासाठी वाहक किड पंढरी माशीचे नियंत्रण करणे गरजेचे आहे त्यासाठी पिवळे चिकट सापळे (१५*३० सेंमी) १६० प्रती हेक्टर वापरावे व निंबोळी अर्क ५% फवारावे. रस शोषणाऱ्या किडींच्या नियंत्रणासाठी ट्रायझोफोस ४०% प्रवाही १२.५ मिलि प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
कांदा	पिक वाढीची अवस्था	सध्याच्या ढगाळ व दमट हवामानामुळे कांदा पिकावरील फुलकिडे या किडीच्या नियंत्रणासाठी डायमेथोयएट ३० % ईसी १५ मिली किंवा ल्याम्डा सायह्यालोथ्रीन ५ % ई सी ६ मिली प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
भुईमुग	पिक वाढीची अवस्था	सध्याच्या ढगाळ व दमट हवामानामुळे भुईमुगावरील टिक्का व तांबेरा रोगाचे नियंत्रणासाठी मॅकोझेब २५ गॅम + कार्बेनडेझिम १० गॅम प्रति १० लिटर पाण्यातून फवारावे.
ऊस	पिक	ऊस पिकातील हुमणी किडीच्या नियंत्रणासाठी फिप्रोनील ०.३ % दाणेदार किटकनाशक

	वाढीची अवस्था	३३ किलो किंवा फोरेट १० % दाणेदार २५ किलो प्रती हेक्टर वापरावे.
कापूस	पिक वाढीची अवस्था	कापूस पिकात पाने, फुले, बोंडे यांची गळ कमी होण्यासाठी प्लॅनोफिक्स या संजिवकाची एकरी ४० मिली प्रति १०० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. कापूस पिकावरील शेंदरी बोंड अळीच्या नियंत्रणासाठी प्रोफेनोफॉस ५० ई.सी. ३० मिली किंवा स्पोनोसॅड ४५ एस सी ३.५ मिली प्रति १० लिटर पाण्यातून फवारावे. कापूस पिकात रस शोषणा-या किडीच्या नियंत्रणासाठी फिप्रोनील ५ एस सी ३० मिली किंवा थायामिथाक्झाम २५ डब्लु जि २ ग्राम प्रति १० लिटर पाणी फवारावे.
भात	पिक वाढीची अवस्था	भात पिकात झिंकची कमतरता आढळून आल्यास अशा ठिकाणी ०.२ % झिंक सल्फेट प्रति लिटर पाण्यातून द्यावे. ज्या ठिकाणी लागवड केलेली रोपे अधिक फुटव्याच्या अवस्थेत आहेत तेथे ३ ते ५ सें.मी. व भात पोटरीच्या अवस्थेत ५ ते १० सेमी पाण्याची पातळी ठेवावी. भात पिकावर कडा करपा रोग नियंत्रणासाठी कॉपरओक्झीक्लोरायड २५ ग्राम किंवा कार्बेन्डॅझिम १० ग्राम प्रति १० लि. पाण्यातून फवारावे.
मका	पिक वाढीची अवस्था	कणसातील अळी अंड्यातून बाहेर आलेल्या अब्या कणसाम ध्ये जाउन वाढणा-या दाण्यावर उपजिवीका करतात. त्या मुळे उत्पनावर परीणाम होतो. मादी पतंग कणसाच्या स्त्रिकेशरावर आपली अंडी घालतात. या किडीचा बं दोबस्त करण्यासाठी कणसातून दोरेबाहेर दिसताच (स्त्रिकेशर) शेतात ट्रायकोग्रामा चिलोनिक्स या परोपजीवी युक्त अंडी असलेले कार्डचे प्रसारण करणे (५ ते १० ट्रायकोकार्ड प्रति हेक्टर).
वांगी	पिक वाढीची अवस्था	वांग्यामध्ये शेंडा आणि फळे पोखरण्या-या अळीच्या नियंत्रणासाठी ४ % निंबोळी अर्क किंवा सायपरमेथ्रीन २५ %, ५ मिली प्रति १० लिटर या प्रमाणात फवारावे. दर आठवड्याला किडलेले शेंडे आणि फळे गोळा करून नष्ट करावीत.
भाजीपाला	पिक वाढीची अवस्था	सध्याच्या ढगाळ व दमट हवामानामुळे भाजीपाला पिकावरील रस शोषक किडीच्या नियंत्रणासाठी ५ % निंबोळी अर्काची किंवा इमिडाक्लोप्रीड १७.८ एस एल २ मिली प्रति १० लिटर पाण्यातून पावसाची उघडीप पाहून फवारावे.
जनावरांचे व्यवस्थापन		पावसाळ्यात ओल्या व कोवळ्या हिरव्या चाऱ्याचे प्रमाण अधिक असल्याने जनावरांना योग्य त्या प्रमाणात हिरवा चारा खाऊ घालावा म्हणजे जनावरांना पोटफुगी होणार नाही. पोटातील जंताच्या नियंत्रणासाठी पशु वैद्यकाच्या सहाय्याने जंतनाशक पाजावे. जनावरांना रोग प्रतिबंधक उपाय म्हणून पशु वैद्यकाच्या सहाय्याने योग्य वेळी लसीकरण करून घ्यावे तसेच जनावरांना व पक्ष्यांना नेहमी पिण्यास स्वच्छ पाणी द्यावे.
*टिप : शेतकरीबंधूनी पिकावर किटकनाशकाची, बुरशीनाशकाची फवारणी करताना स्वतःची योग्यती खबरदारी/ काळजी घ्यावी.		